

מבוי סתום במגעים לסיום המלחמה עם אוקראינה

written by יוסף רוזן | 17.12.2025

מלחמת רוסיה-אוקראינה נכנסה לשנתה הרביעית ועל אף פערי העוצמה בין הצדדים, קווי ההגנה של אוקראינה עדיין מחזיקים מעמד, ונראה כי אף צד לא הצליח להגיע להישגים משמעותיים. רוסיה תוקפת יעדים אזרחיים בלב אוקראינה, ומנגד אוקראינה מוציאה לפועל מבצעים מיוחדים בכדי להתגבר על פער העוצמה הרוסי באמצעות הפתעות טקטיות. כל זאת, שעה ששתיהן מנהלות לכאורה משא ומתן לסיום המלחמה בתיווך אמריקני.

אכן, מאז כניסתו של טראמפ לבית הלבן, מוקד העיסוק במלחמה נגע למאמציו לסיים את המלחמה, עד כה, ללא הצלחה. אולם, מאמצים אלה הבליטו מספר תהליכים מעניינים שיימשכו גם לתוך 2026.

האחד, דרישה אמריקנית מאירופה לנשיאה משמעותית יותר בנטל הסיוע לאוקראינה, ובתגובה אירופה כבר החלה בקידום מהלכים בכיוון זה; השני, הנחת עבודה כי אוקראינה הינה הצד החלש במלחמה ועל כן עליה להתפשר יותר במו"מ. הנחת עבודה זו גרמה לעליות ומורדות ביחסי טראפ-זלנסקי, שאף הושפל בעת ביקורו בבית הלבן. כמו כן, המשבר הפוליטי בשנה האחרונה באוקראינה מוסיף דלק לגורמים המערערים על מנהיגותו של זלנסקי. מנגד, פוטין זכה בעיקר לתשבחות מצד טראמפ, למרות שלעיתים הנשיא טראמפ גם הפגין תסכול מהתנהלות פוטין, וייתכן שהיחס החיובי כלפיו הינו חלק מטקטיקת מו"מ.

בנוסף, המלחמה שינתה את תפיסת ההפעלה של רחפנים במלחמה מודרנית, מכלי מסייע לכלי מרכזי יותר, כפי שגם התרחש בקנה מידה קטן בהרבה במלחמה בעזה. מגמה זו כבר משליכה על מו"פ ביטחוני ברחבי העולם, בדגש על התעשיות האוקראיניות והישראליות.

האתגר המרכזי בשנת 2026 נותר גיבוש המתווה לסיום המלחמה, כאשר הסיכוי לכך נמוך ² פוטין ממשיך להתעקש על סיפוח חבל דונבאס (לכל הפחות) בכוח או תחת הסכם, בעוד שזלנסקי לא מתכוון לוותר על סנטימטר מאדמת אוקראינה. ברקע, רוסיה ממשיכה לקבל סיוע מצפון קוריאה, איראן, ומדינות ממשיכות לרכוש גז רוסי; שעה שלא בטוח עד כמה אירופה תהיה מוכנה להרחיק לכת בכדי לאזן סיוע זה עם מאמצים משלה כמו הצבת כוחות בינלאומיים. מבחינת ישראל, האתגר המרכזי הוא לשמר ערוצים פתוחים עם רוסיה נוכח אינטרסים אסטרטגיים של ישראל במרחבים אחרים, תוך שמירה הקשר הטוב עם אוקראינה.